

VÁROSOK ÉS RÉGIÓK:
EGYEZMÉNY A
GYERMEKEK ELLENI
SZEXUÁLIS ERŐSZAK
MEGÁLLÍTÁSÁRA

one in five
un sur cinq

A Kongresszus álláspontja
az Európa Tanács számára:
MINDEN ÖTÖDIK kampány

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Városok és régiók egyezmény a gyermekek elleni szexuális erőszak megállítására

A Kongresszus hozzájárulása
az Európa Tanács számára
ÖTBŐL EGY kampány

A Kongresszusi Iroda 2012. szeptember 14-én megadott támogatásával

Elrendezés: Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok
Kongresszusa
Kiadás: 2013 február
Hungarian

Tartalomjegyzék

A Csomag bemutatása	6
Miről szól?	6
Miért kell bevonni a helyi és regionális hatóságokat?	6
Mit javasol a Kongresszus?	7
Az Európa Tanács Kongresszusa milyen intézkedéseket vár el a helyi és regionális hatóságoktól?	8
Mit jelent a Kongresszus Városok és régiók egyezménye a gyermekek elleni szexuális erőszak megállításáról?	9
Mivel jár az Egyezmény aláírása?	10
Kik a fő partnerek?	10
Mit jelent a négy „P”?	10
A négy „P”: Megelőzés (Prevention)	11
A négy „P”: Védelem (Protection)	17
A négy „P”: Bűnüldözés (Prosecution)	19
A négy „P”: Részvétel (Participation)	20
Milyen konkrét intézkedéseket lehet tenni regionális szinten	21
Az Egyezmény hogyan fog a gyakorlatban működni?	21
Egy online “platform”, ahol regisztrálni lehet az Egyezményre	21
A helyi és regionális hatóságok ellenőrzőlistája az intézkedésekhez	22
Megelőzés (Prevention)	22
Védelem (Protection)	23
Dokumentumok és referencia weboldalak	24

A Csomag bemutatása

Miről szól?

A rendelkezésünkre álló adatok azt mutatják, hogy Európában [nagyjából minden ötödik gyermek](#) áldozatul esik a szexuális erőszak, a gyermekek elleni erőszak egyik legrosszabb válfaja, valamilyen formájának. A szexuális erőszak számos formát ölthet, mint pl. vérfertőzés, pornográfia, prostitúció, emberkereskedelem, korrupció, internetes ajánlattétel, szexuális kizsákmányolás és szexuális bántalmazás. Mindezek súlyos károkat okozhatnak és okoznak is a gyermekek mentális és fizikai egészségében. A szexuális bántalmazás következményei felnőtt korukban is gyötrik a gyermekeket - az életüket gyakran saját maguk úgy jellemzik, hogy szomorúságban és fájdalomban telik.

2010-ben az Európa Tanács kampányt indított a gyermekek elleni szexuális erőszak kérdéséről. A kampány neve MINDEN ÖTÖDIK, jelezve a probléma kiterjedt voltát, célja pedig az [Az Európa Tanács egyezménye a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni, valamint a szexuális bántalmazás elleni védelméről](#) (a továbbiakban: Lanzarote-i Egyezmény) további aláírása, ratifikációja és alkalmazása; valamint a gyermekek, családjuk / gondviselőjük és a általánosságban a társadalom felvértezése azzal a tudással és azokkal az eszközökkel, amelyek megakadályozzák a gyermekek elleni szexuális erőszakot és bántalmazást, illetve védelmet nyújtanak ezekkel szemben, növelve a probléma súlyának tudatosítását.

Miért kell bevonni a helyi és regionális hatóságokat?

A helyi és regionális hatóságok felelősek azért, hogy óvják és előmozdítsák a körzetükben élő gyerekek és fiatalok jólétét, ennek érdekében olyan partnerekkel működnek együtt, mint a harmadik szektor, társadalmi szervezetek és a magánszektor. Egy négyoldalú

megközelítést érdemes elfogadniuk, amelyet az alkotórészek angol nyelvű neve alapján „4P-nek” neveznek: Megelőzés, Védelem, Bűnüldözés és Résztétel (Prevention, Protection, Prosecution, Participation). Amikor Európa városai és régiói a gyermekek elleni szexuális erőszak és bántalmazás eseteivel foglalkoznak, a kihívás abban áll, hogy felhívják a figyelmet a problémára és közösségi alapú akcióterveket és stratégiákat alkalmazzanak a négy „P” kezelésére, és jobb minőségű szolgáltatásokba ruházzanak be. Mindenféle szolgáltatásnak és intézkedésnek tiszteletben kell tartania a gyermekek jogait, első helyre kell tennie a gyermekek legjobb érdekeit, el kell érnie, hogy meghallják a gyermekek hangját, hogy helyben tudják nyújtani azt, ami a gyermekek és családjuk számára szükséges annak érdekében, hogy meggátolják a szexuális erőszakot és a szexuális bántalmazást, illetve felelősségre vonják ezek elkövetőit.

Mit javasol a Kongresszus?

A MINDEN ÖTÖDIK kampány helyi és regionális vonatkozásainak kezelése érdekében a Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa elfogadott egy Stratégiai Akciótervet, amelynek a konkrét célkitűzései a következők:

1. jobban tudatosítani a kampány céljait a kongresszusi tagok, a helyi és regionális hatóságok és más partnerek körében;
2. előmozdítani az Európa Tanács jogi követelményeinek és eszközeinek az alkalmazását (Lanzarote-i Egyezmény és a Gyermekebarát Igazságszolgáltatás Irányelvei) amikor struktúrákat és mechanizmusokat hoznak létre a gyermekek védelmére az erőszak minden formája ellen;
3. a helyi és regionális hatóságok ösztönzése kampányok indítására és tudatosságnövelő eszközök kifejlesztésére a gyermekek elleni szexuális erőszak megelőzése érdekében, különösen pedig tudatosságnövelő kampányanyagok terjesztésére és elfogadására (az Alsónemű Szabály), elősegítendő azt, hogy a szülők és gondviselő gyermekebarát módon beszélgessenek a gyermekekkel a szexuális erőszakról;

4. több érintettre kiterjedő megközelítés elfogadása és a helyi és regionális hatóságok ösztönzése összehangolt, multidiszciplináris struktúrák, folyamatok és mechanizmusok kidolgozására a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak elleni fellépés érdekében;
5. olyan kultúra kialakítása, amelyben a városok és a régiók gyermekbarátabb módon működnek, és lehetővé teszik a gyermekek és fiatalok számára, hogy érdemben részt vegyenek a biztonságos, szexuális erőszaktól mentes közösségek létrehozásában.

Az Európa Tanács Kongresszusa milyen intézkedéseket vár el a helyi és regionális hatóságoktól?

A helyi szintű intézkedések meglehetősen korlátozottak, valójában egy 2010-ben az Egyesült Királyságban végzett felmérés azt mutatta, hogy az adott tagállamban a helyi hatóságok kevesebb mint egynegyedének van stratégiája a gyermekek védelmére szexuális kizsákmányolás ellen.¹ Ugyanakkor a rendelkezésre álló kutatások és bizonyítékok azt mutatják, hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolása **valós jelenség**, nem csupán az Egyesült Királyságban, hanem az Európa Tanács mind a 47 tagállamában, bár az adatgyűjtési módszerek nem mindig elég fejlettek ahhoz, hogy ezt a megállapítást alátámasszák.

A Kongresszus célja ezért az, hogy előmozdítsa a MINDEN ÖTÖDIK kampányt, és növelje a Lanzarote-i Egyezmény ismertségét a helyi és regionális hatóságok körében, gyermekbarát helyi és regionális szolgáltatások elfogadtatása érdekében, hogy védje a gyermekeket és segítse a szexuális erőszak megelőzését a közösségben.

Ezért a Európa Tanács Kongresszusa minden várost és régiót sürget, hogy kötelezzék el magukat a MINDEN ÖTÖDIK kampány mellett

---

¹ Mit tesznek azért, hogy megvédjék a gyerekeket és fiatalokat a szexuális kizsákmányolástól? Jago et al, 2011 október

azzal, hogy aláírják a **Kongresszus városok és régiók egyezményét a gyermekek elleni szexuális erőszak megállításáról**.

Mit jelent a Kongresszus Városok és régiók egyezménye a gyermekek elleni szexuális erőszak megállításáról?

Kívánatos, mi több, szükséges, hogy intézkedéseket tegyenek mind a négy fent leírt „P” területen. A Kongresszus összeállított egy listát a lehetséges intézkedésekről, azokból kiindulva, amelyek nagyon kevés vagy éppen semennyi közpénzt nem igényelnek, eljutva azokig, amelyekhez jelentős mértékű beruházás szükséges, mivel konkrét stratégiákat kell meghatározni és dedikált struktúrákat kell létrehozni. Akármilyen költségekkel is járnak, a gyermekek elleni szexuális erőszak és a gyermekek szexuális bántalmazása elleni intézkedések minden esetben költséghatékonyak, mivel ezek a beruházások az egészséges, az emberi jogok tiszteletben tartásán alapuló közösséget szolgálják.

Bár a Kongresszus végcélja az, hogy a lehető legtöbb regionális tanács és parlament alakítson ki összehangolt, multidiszciplináris struktúrákat, eljárásokat és mechanizmusokat a gyermekek elleni szexuális erőszak és bántalmazás megállítására, az első szakaszban a városok és a régiók lépésről lépésre azzal járulhatnak hozzá a MINDEN ÖTÖDIK kampányhoz, hogy sokkal szerényebb színtről indulnak el, például növelik a kampány ismertségét azzal, hogy arra mutató linket helyeznek el a saját honlapjukon.

A Kongresszus sürgeti a 47 tagállam mindegyikének a helyi és regionális hatóságait, hogy írják alá az Egyezményt, azután pedig indítsanak azzal, hogy végrehajtanak az ellenőrző listánkon szereplő intézkedések közül legalább egyet, és előrehaladást érnek el a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak és bántalmazás elleni küzdelemben azzal, hogy végső célként kitűzik összehangolt, multidiszciplináris struktúrák, eljárások és mechanizmus létrehozását.

Mivel jár az Egyezmény aláírása?

A részt vevő városok és régiók elkötelezik magukat a Kongresszus azon célja mellett, hogy növeljék a gyermekek elleni szexuális erőszak és bántalmazás tudatosságának szintjét és létrehozzák azokat a struktúrákat, amelyek a jelenség visszaszorításához szükségesek azáltal, hogy minél többet végrehajtanak az ebben a pamfletben felsorolt intézkedések közül, illetve bármely más olyan intézkedést, amely segíti a Kongresszust célja elérésében.

Kik a fő partnerek?

Az Európa Tanács létrehozott egy kormányjövahagyással rendelkező fókuszpontokból álló hálózatot a 47 tagállamban, amelynek tagjai tanácsokat adhatnak és segítséget nyújthatnak a helyhatóságoknak abban, hogy összefogjanak a kampányban már jelenleg is aktívan tevékenykedő számtalan nem-kormányzati és civil szervezettel. [Nemzeti kampánycsapatokat](#) hoztak létre több tagállamban, amelyek összehangolják és végrehajtják a kampánymunkát, és útmutatást adhatnak regionális és települési önkormányzati szinteken. A települési önkormányzatok és a régiók szintén tarthatnak kapcsolatot a nemzeti minisztériumokkal.

Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése létrehozott egy [Parlamenti Kapcsolattartók Hálózatot](#), melynek célja a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak elleni küzdelem nemzeti, európai és nemzetközi parlamenti intézkedéseinek összehangolása. A jelenleg 49 tagú hálózat megkönnyíti az egyes tagállamokban bevezetett törvényhozási és politikai intézkedésekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatok kölcsönös cseréjét.

Mit jelent a négy „P”?

A helyi és regionális hatóságok végső célja csak az lehet, hogy megakadályozzák a gyermekek kizsákmányolását. Ehhez meg kell határozniuk, hogyan kell a közintézményeket a legjobban vezetni ahhoz, hogy gondoskodjanak a gyerekek és fiatalok védelméről és támogatásáról, miközben aktívan üldözik a bűnelkövetőket. A helyi

és regionális hatóságoknak a négyoldalú megközelítést érdemes elfogadniuk, amelyet az alkotórészek angol nyelvű neve alapján „4P-nek” neveznek - Megelőzés, Védelem, Bűnüldözés és Részvétel (Prevention, Protection, Prosecution, Participation) - a bántalmazások megakadályozása, az áldozatok védelme, a bűnelkövetők üldözése érdekében, biztosítva a gyermekek teljes körű részvételét az egész folyamatban.

Ebben a részben információkat adunk a bevezetendő intézkedésekről és arról, miért van ezekre szükség.

A négy „P”: Megelőzés (Prevention)

Többféle megelőző intézkedést tehetünk helyi és regionális szinten a gyermekek kizsákmányolásának és bántalmazásának megelőzésére.

Tudatosságnövelés

A helyi és regionális hatóságok dolgozzanak programokat és politikákat ki a gyermekek elleni szexuális bántalmazás és erőszak megelőzésére, amelyek növelik a gyermekek, a gyermekek mellett dolgozók, a családok, a gondozók és a széles nyilvánosság tudatosságát. A tudatosságnövelés segíthet a bűnmegelőző intézkedéseket támogató társadalmi változás elérésében.

A bűnmegelőzési programoknak és stratégiáknak biztosítaniuk kell, hogy minden érintett megfelelő, jó minőségű szakmai képzést kapjon, a hatékony és biztonságos szolgáltatásnyújtás érdekében. Az érintettek köre kiterjed minden olyan személyre, aki rendszeresen kapcsolatba kerül gyermekekkel, például szociális munkások, egészségügyi szakemberek, tanárok (minden szinten, az iskolaelőkészítőtől egészen a középiskoláig), rendőrök, kulturális, szabadidős és sportlétesítmények személyzete, diplomásokban, ifjúsági centrumokban dolgozók, rendvédelmi szervek tagjai, stb.

Mivel a veszélynek kitett gyermekek korai azonosítása mindenfajta stratégia részét kell, hogy képezze, megfelelő ismereteket kell szerezni gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális bántalmazásáról, és fel kell hívni a figyelmet arra, hogyan kell megállapítani az esetlegesen szexuális erőszakra utaló jeleket, például magatartásbeli változásokat.

Intézkedési javaslatok

- Helyezzenek el a város és a régió honlapjain egy olyan linket, amely a Európa Tanács MINDEN ÖTÖDIK weboldalára mutat
- Szervezzenek tájékoztató rendezvényeket iskolákban és ifjúsági centrumokban gyermekek és a személyzet számára
- Terjesszenek tájékoztatót és útmutatót tartalmazó ismertetőket és szórólapokat
- Nyújtsanak képzést helyi és regionális szakemberek számára
- Szervezzenek vitákat és szemináriumokat szakemberek és a közvélemény számára
- Az Európai Helyi Demokráciához felhasználása arra, hogy felhívják a figyelmet a problémára
- Együttműködés a civil szervezetekkel, a médiával és a magánszektoral

A szülőknek, a családoknak és a gondviselőknek szintén bővíteniük kell az ismereteiket arról, hogyan ismerhetik fel a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és bántalmazásának jeleit, mit kell tenniük ebben az esetben, és ennek milyen hatása lesz a gyermekekre és családjukra. Képzést kell tartani a megelőző intézkedésekről is, mint pl. az online felületek folyamatos figyelése, a gyermekeket pedig hozzá kell segíteni ahhoz, hogy meg tudják magukat védeni, például fel tudják ismerni a káros internetes tartalmakat vagy idegenek rossz szándékú közeledését, akik barátkozni akarnak velük, ezért személyes információkat kérnek (grooming). Ezt a képzést ki kell terjeszteni a szülőkre is, akiket meg kell tanítani arra, hogyan kell az internetet figyelni és ellenőrizni a hozzáférést, valamint a gyermekekre, akiket meg kell tanítani az internet kockázataira és veszélyeire. A gyermekek, szülők, tanárok és családok használatára szánt online internetes biztonsági eszközöket a civil szervezetekkel vagy más szervezetekkel együttműködésben kell kifejleszteni, vagy a meglévő tudatosság-növelő eszközöket kell felhasználni.

Intézkedési javaslatok

- Gondoskodjanak arról, hogy a nemzeti és európai gyermeksegélyvonalak számai mindig kéznél legyenek
- Hozzanak létre egy kattintással elérhető linket a városi vagy régiós honlapon, ahol segítséget és tanácsot lehet kérni
- Tervezzenek meg és osszanak ki az iskolás gyermekek számára kis méretű, könnyen hordozható, hasznos telefonszámokat és címeket tartalmazó emlékeztető kártyákat.
- Gyártassanak minden háztartás számára hasznos telefonszámokat és címeket tartalmazó hűtőmágneseket
- A gyermekek által látogatott helyeken tegyenek ki tájékoztató plakátokat arról, hová fordulhatnak a gyermekek segítségért
- Gyermekebarát oktatóanyagok kihelyezése iskolákban és ifjúsági klubokban
- Tájékoztatók vagy szórólapok terjesztése az internetes magatartási szabályokról
- A törvénytelen internetes tevékenységek bejelentésének megkönnyítése

A tudatosságnövelő intézkedéseknek a széles nyilvánosságot is meg kell célozniuk, amelynek tájékoztatást kell kapnia a jelenségről és arról, milyen megelőző intézkedéseket lehet tenni. Ezt például úgy lehet megvalósítani, hogy elhelyeznek a város és a régió honlapján egy olyan linket, amely az Európa Tanács MINDEN ÖTÖDIK weboldalára mutat. A nemzeti és európai információs- és segélyvonalakat helyben is lehet népszerűsíteni.

Tudatosságnövelő és oktatási anyagok

Az Európa Tanács olyan anyagokat dolgozott ki, melyek célja a szexuális erőszak és a gyermekek bántalmazása problémájának megértése és a kampány üzeneteinek terjesztése. Az anyagot döntéshozók, érdekképviselői csoportok és gyermekekkel illetve gyermekekért dolgozó szakemberek számára dolgozták ki. A témában tudatosságnövelő anyagot dolgoztak ki és fordítottak le 36 európai nyelvre, hogy a szülőket és a gyermekeket képessé tegyék a szexuális erőszak megelőzésére és bejelentésére (www.underwearrule.org). A helyi és regionális hatóságok nyomtassák ki és terjesszék széles körben a MINDEN ÖTÖDIK kampány anyagait iskolákban, bölcsődékben és más létesítményekben, ahol szívesen látnak gyermekeket (ifjúsági klubok, ifjúsági szervezetek, mint például túravezetők, cserkészek szövetségei, stb.). (Kapcsolatfelvétel: in5@coe.int).

Gyermekek oktatása

Azzal, hogy tanulnak a szexuális bántalmazásról és erőszakról, beleértve az erőszak és a kockázatos helyzetek különböző fajtáit, a gyermekek olyan tudásra és képességekre tesznek szert, amelyek segítségével biztonságos és egészséges döntéseket hozhatnak, hogy elkerüljék a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és bántalmazásának kockázatát, és így egészséges és pozitív kapcsolatokat alakíthassanak ki.

Hatékony, a gyermekek korának megfelelő, saját szükségleteikre és érzékenységükre szabott oktatóanyagokat kell kidolgozni, amelyeknek kulturálisan érzékeny információkat is tartalmazniuk kell, gyermekbarát nyelven megírva, mind az elsődleges, mind pedig

a másodlagos szinten. Így a gyermekek megkapják az üzenetet arról, hogy mit jelent a szexuális erőszak és hogyan kell azt felismerni, ami a biztonságos gyakorlatok terjesztésén keresztül támogatja a megelőzést. Olyan információkat is tartalmazzanak ezek az anyagok, amelyek az új hírközlési technológiákról szólnak, illetve arról, hogy az internetezés milyen kockázatokkal jár, és hogyan kell bejelenteni a törvénytörő tartalmakat.

Mindenfajta oktató és tájékoztató kampánynak tartalmaznia kell tanácsadó és támogató forrásokra mutató jelzések kihelyezését, amelyek lehetnek például erre a célra szolgáló telefonvonalak illetve segélyvonalak, különösen nemzeti és európai telefonszámok, amelyek a normál nyitvatartási időn túl is hívhatók, hogy a gyermekek tudják, kihez fordulhatnak. Minden iskolás gyermeknek lehet adni kis méretű, könnyen hordozható, hasznos telefonszámokat és címeket tartalmazó emlékeztető kártyákat, kulcstartókat vagy mobiltelefon tokokat, amelyeket praktikusán el tudnak helyezni az iskolatáskájukban. A helyi és regionális hatóságok hűtőmágneseket is gyártathatnak ezekkel az információkkal, hogy biztosan minden háztartásban minden gyerek könnyen hozzá tudjon férni ezekhez az információkhoz. A helyi és regionális hatóságok gondoskodjanak arról, hogy ezek az információk és a segítség gyorsan a rendelkezésre álljon, ez könnyen biztosítható azzal, hogy elhelyeznek egy jól látható, egy kattintással elérhető linket a város/régió weboldalán, amelyre kattintva a gyermekek könnyen tanácsot és segítséget kérhetnek. Minden, gyermekek által látogatott helyen információkat kell közzétenni arról, hová és kihez lehet fordulni: iskolákban, játékcsoportokban, ifjúsági központokban, egészségcentrumokban, közkönyvtárakban, baleseti és sürgősségi osztályokon, nemibeteg-klinikákon, a helyi önkormányzatok weboldalain, templomokban, stb.

Partnerek a megelőzésben

A Lanzarote-i Egyezmény arra ösztönzi a hatóságokat, hozzanak létre független intézményeket a gyermekek jogainak érvényesítésére és védelmére. Azt is javasolja, hogy nevezzenek ki egy személyt vagy testületet, például Gyermek Ombudsmant, Gyermekérdek-védelmi Szószólót vagy Gyermekjogi Biztost, akinek illetve amelynek a feladata a gyermekek szexuális kizsákmányolásával és bántalmazásával kapcsolatos tudatosság növelése. Ezeket a hivatalokat vagy tisztségeket helyi és/vagy regionális szinten lehet létrehozni.

Sok szervezet és szövetség - nemzetközi, európai, nemzeti, regionális és helyi szinteken egyaránt - nagyon aktív szerepet játszik

Intézkedési javaslatok

- Nevezzenek ki egy személyt vagy testületet helyi/regionális szinten, akinek a feladata a gyermekek elleni szexuális erőszakkal és bántalmazással kapcsolatos tudatosságnövelés.
- Működjenek együtt a civil társadalommal információk gyűjtésében a konkrét helyi állapotokról, szakpolitikák összeállítása és intézkedések céljából
- Működjenek együtt a médiával
- Hozzanak létre városhatárokon átnyúló együttműködést

a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak és bántalmazás elleni küzdelemben. Sokan készítettek ezek közül tudatosságnövelő és tájékoztató dokumentumokat és anyagokat, melyeket széles körben lehet terjeszteni. A helyi és regionális hatóságok nemzeti szövetségeinek és maguknak a hatóságoknak is célszerű együttműködniük ezekkel a szervezetekkel, biztosítva az anyagok széleskörű használatát.

A gyermekek szexuális kizsákmányolását és bántalmazását eltitkolt bűnnek is szokták nevezni, mivel a gyermekkorú áldozatok jellemzően csak nagyon nehezen árulják el, ha ennek váltak az

áldozatává. Ez és a szabványosított, összehasonlítható adatok gyűjtési módszertanának hiánya azt jelenti, hogy nehezen tudunk

világos képet alkotni a probléma méreteiről. Fontos, hogy a helyi és/vagy regionális hatóságok mechanizmusokat hozzanak létre az adatgyűjtésre, hogy megfigyelhessék és értékelhessék a területükön fennálló helyzetet. Az összegyűjtött adatoknak köszönhetően a hatóságok fel tudják mérni a kockázatokat, azt, hogy területükön milyen mértékben jellemző gyermekek szexuális kizsákmányolása és milyen jellegű, és tájékozott válaszokat tudnak adni a problémára.

A civil társadalom szervezetei együtt tudnak működni a helyi és regionális hatóságokkal olyan projektekben és programokban, amelyek célja a bűnmegelőzés és a gyermekek védelme, és ugyanezt megteheti a magánszektor is, különösen az infokommunikációs szektor és a média. Az együttműködés regionális szinten hatékony lehet azoknak a bűnelkövetőknek az elfogásában, akik átkelnek a városhatárokon, például a gyermekkereskedelem esetében.

A négy „P”: Védelem (Protection)

Mint a gyermekek elleni szexuális kizsákmányolás és bántalmazás áldozataihoz legközelebb lévő közigazgatási szint, a helyi és regionális hatóságok vannak a legjobb helyzetben arra, hogy olyan struktúrákat hozzanak létre, amelyek elérnek a gondozási láncolat minden szereplőjéhez és biztosítják, hogy a gyermekek a lehető legjobb támogatást és segítséget kapják. Az is a kötelességük, hogy ne csak a gyermekkorú áldozatok szükségleteivel foglalkozzanak, hanem a családi rendszer és a közösség egészének a szükségleteivel is. A helyi és regionális hatóságok ösztönözzék a több érintettre kiterjedő megközelítést, és dolgozzanak ki összehangolt, multidiszciplináris struktúrákat, folyamatokat és mechanizmusokat a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak elleni fellépés érdekében.

Multidiszciplináris központok

A városoknak és a régióknak olyan holisztikus, integrált megközelítést kell elfogadniuk, amely egy többcselekvős stratégián alapszik, és szakosodott, dedikált hatóságokat kell felállítaniuk egyértelműen meghatározott szerepekkel és felelősségi körökkel, amelyek összehoznak minden, a gyermekek védelmével, jólétével és jó közérzetével foglalkozó helyi szolgáltatást. Helyi védelmi stratégiákat kell kidolgozni, amelyek magukban foglalják a konkrét helyi eljárásokat és rendszereket.

A legtöbb európai országban a gyermekek szexuális bántalmazásával több különböző szervezet is foglalkozik, melyek mindegyikének ki kell vizsgálnia az eseteket. A gyermekeket

ismételten kikérdezik, így előfordulhat a reviktimizáció, ami ugyanolyan káros vagy akár még károsabb is lehet, mint az eredeti bántalmazás. A Lanzarote-i Egyezmény szorgalmazza több intézményt egyesítő, multidiszciplináris „egykapus” központok létrehozását, ahol minden, a gyermekek bántalmazását kivizsgáló szakember - gyermekjóléti és gyermek-egészségügyi szolgálatoknál, rendvédelmi szervezeteknél, bírói hatóságoknál, stb. dolgozók - megtalálható ugyanabban az épületben, hogy a szexuális erőszak gyermekkorú áldozatainak ne kelljen további bántalmazást elszenvedniük (a Gyermekbarát Házak koncepciója). Fontos, hogy a gyermekek tudjanak hová menni, olyan helyekre, ahol megbízható környezetben, szabadon és bizalmasan el tudják mondani, amit szeretnének, és ahol biztonságban érzik magukat. Ezek a központok a következőket teszik lehetővé: a gyermekeket ki lehet kérdezni és fel lehet venni a láttelelet az ügy kivizsgálásához, a rendelkezésre

Intézkedési javaslatok

- Többfenntartós, multidiszciplináris, gyermekbarát házak
- A helyi/regionális szinten történő beszámolási kötelezettség bevezetése
- Országos és európai telefonos vagy internetes segítségkérési lehetőségek meghirdetése
- Adjanak ki egyértelmű útmutatókat minden gyermekekkel dolgozó szakember számára a beszámolásról

álló szakemberek segítségével átfogóan ki lehet értékelni és meg lehet adni minden szükséges terápiás szolgáltatást, miközben elkerülhető a többszöri kikérdezés és a reviktimizáció.

Még több gyermeket lehetne megvédeni akkor, ha a gyanús esetek bejelentése kötelező lenne úgy, hogy ez ne járjon a meglévő titoktartási kötelezettség megsértésével és ne semmisítse meg a gyermek bizalmát. Egyértelmű iránymutatásokat kell adni minden gyermekekkel foglalkozó szakember számára arról, hogyan jelentheti aggályait a megfelelő szervezetnek, a helyi és regionális hatóságok pedig ezt követően küldjenek megkeresést annak a tisztázására, hogy van-e ésszerű ok bántalmazást gyanítani. Az érintetteket a gyermekek jogairól és védelméről is tájékoztatni kell, valamint annak a fontosságáról, hogy a gyermek jól felfogott érdekeit tegyék az első helyre.

Ahol ezek nem léteznek nemzeti szinten, egy telefonos vagy internetes segélyvonalat kell létrehozni, amelyhez a gyermekek könnyen hozzáférhetnek és ahol anonim tanácsokat kaphatnak.

Partnerek a védelmi tevékenységekben

A nem-kormányzati és más civil szervezetek fontos partnerek, különösen azok, amelyek az áldozatok védelmével foglalkoznak.

A négy „P”: Bűnüldözés (Prosecution)

A Lanzarote-i Egyezmény kriminalizál egy sor cselekményt, és bár az elkövetők utáni nyomozásra és bűnügyi eljárásra főként nemzeti büntetőjogi törvények vonatkoznak, a helyi és regionális hatóságok is szerepet játszanak ezen a területen. Ebben a szakaszban minden intézkedésnél, beleértve a nyomozati és a bírósági szak intézkedéseit is, a gyermek legfőbb érdekeit, jogait és sérülékenységét kell első helyen figyelembe venni.

Segítségnyújtás az áldozatoknak

A hatóságoknak biztosítaniuk kell, a nem-kormányzati szervezetekkel való együttműködés során is, bizonyos intézkedések

megtételét, például ingyenes segítségnyújtást a bírósági eljárások során, tanácsadást a szülők és testvérek számára és terápiás segítségnyújtást.

Az elkövetőkkel szemben alkalmazandó intézkedések

A helyi és regionális hatóságok biztosíthatják a megfelelő támogató szolgáltatások nyújtását, különösen a bűnismétlés elkerülése érdekében. Arról is gondoskodhatnak, hogy a bűnelkövetőkkel ismertessék a jogaikat és a szolgáltatásokat, amelyeket igénybe vehetnek.

A négy „P”: Részvétel (Participation)

Az Európa Tanács úgy véli, hogy az emberi méltóság és minden gyermek és fiatal egészséges fejlődése szempontjából alapvetően fontos az a jog, hogy meghallgassák és komolyan vegyék őket. Meg kell hallgatni a gyermekeket és fiatalokat, és megfelelő súllyal kell figyelembe venni a nézeteiket, életkoruknak és érettségüknek megfelelően ahhoz, hogy érvényt lehessen szerezni annak a joguknak, hogy legjobb érdekeik érvényesítése első számú szempont legyen minden őket érintő ügyben, és védelemben részesüljenek erőszak, bántalmazás, elhanyagolás és rossz bánásmód ellen.² A helyi és regionális hatóságok minden intézkedését ez az elv vezérelje.

---

²A Miniszteri Bizottság CM/Rec(2011)6 sz. Ajánlása a Tagállamok felé a 18 év alatti gyerekek és fiatalok részvételéről.

Milyen konkrét intézkedéseket lehet tenni regionális szinten

Bár számos, a Lanzarote-i Egyezmény által ajánlott intézkedést át kell ültetni a bűnügyi és a polgári jogba, ami általában az állam feladatát jelenti, a gyermekvédelem területén néhány alapvetően fontos kérdés a régiók hatáskörébe tartozhat, úgymint a jóléti, szociális és egészségügyi szolgáltatások szabályozása és konkrét intézkedések és struktúrák meghonosítása, hogy megelőzzék gyermekek szexuális kizsákmányolását és bántalmazását, illetve védelmet nyújtsanak ezek ellen. A regionális hatóságok és a parlamentek vizsgálják meg, milyen törvényhozási és államigazgatási intézkedéseket tehetnek azért, hogy a gyakorlatban is alkalmazzák a Lanzarote-i Egyezmény szintjének intézkedéseit.

Az Egyezmény hogyan fog a gyakorlatban működni?

A helyi és regionális választott képviselőket felhívjuk arra, hogy hozzájáruljanak az egyezményt kollégáik és a gyermekek egészségéért, jólétéért és biztonságáért felelős osztályok tudomására saját városaikban illetve régiókban, hogy ezek is szorgalmazhassák az itt javasolt kezdeményezések gyakorlati megvalósítását.

Egy online “platform”, ahol regisztrálni lehet az Egyezményre

A helyi és regionális választott képviselők “ a Kongresszus „egyezmény platformján” regisztrálhatnak (www.coe.int/congress-pact). Az egyezményt végrehajtani kívánó városokat és régiókat, illetve azokat, amelyek már indítottak kezdeményezéseket, szintén arra ösztönözzük, hogy regisztrálják magukat.

Ezen a platformon mindenki lehetőséget kap arra, hogy tájékoztatást adjon az új kezdeményezésekről és struktúrákról éppen úgy, mint a már bevezetett intézkedésekről, és minden

alkalommal visszatérhet a platformhoz, amikor új tevékenységet vezetnek be. Ezek az információk lehetővé teszik a bevezetendő MINDEN ÖTÖDIK kampány lebonyolítását helyi és regionális szinten egyaránt.

A helyi és regionális hatóságok ellenőrzőlistája az intézkedésekhez

Megelőzés (Prevention)

- Helyezzenek el a város és a régió honlapjain egy olyan linket, amely a Európa Tanács MINDEN ÖTÖDIK weboldalára mutat
- Szervezzenek tájékoztató rendezvényeket napközben, iskolákban és ifjúsági centrumokban, gyermekek és a személyzet számára
- Terjesszenek tájékoztatást és útmutatást tartalmazó ismertetőket és szórólapokat
- Nyújtsanak képzést helyi és regionális szakemberek számára
- Szervezzenek vitákat és szemináriumokat szakemberek és a közvélemény számára
- Az Európai Helyi Demokráciahét felhasználása arra, hogy felhívják a figyelmet a problémára
- Együttműködés a civil szervezetekkel, a médiával és a magánszektorral
- Nevezzenek ki egy személyt vagy testületet helyi/regionális szinten, akinek a feladata a gyermekek elleni szexuális erőszakkal és bántalmazással kapcsolatos tudatosságnövelés.
- Működjenek együtt a civil társadalommal információk gyűjtésében a konkrét helyi állapotokról, szakpolitikák összeállítása és intézkedések céljából
- Hozzanak létre városhatárokon átnyúló együttműködést
- Országos és európai gyermek segélyvonalak meghirdetése
- Hozzanak létre egy kattintással elérhető linket a városi vagy régiós honlapon, ahol segítséget és tanácsot lehet gyorsan kapni

- Tervezzenek meg és osszanak ki az iskolás gyermekek számára kis méretű, könnyen hordozható, hasznos telefonszámokat és címeket tartalmazó emlékeztető kártyákat.
- Minden háztartás számára készíttessenek fontos telefonszámokat tartalmazó hűtőmágneseket
- A gyermekek által látogatott helyeken tegyenek ki plakátokat arról, hová fordulhatnak segítségért
- Gyermekbarát oktatóanyagok kihelyezése iskolákban és ifjúsági klubokban
- Tájékoztatók vagy szórólapok terjesztése az internetes magatartási szabályokról
- A törvénytelen internetes tevékenységek bejelentésének megkönnyítése

Védelem (Protection)

- Többfenntartós, multidiszciplináris, gyermekbarát házak létrehozása
- A helyi/regionális szinten történő beszámolási kötelezettség bevezetése
- Adjanak ki útmutatókat a bejelentésről gyermekekkel dolgozó szakemberek számára

Dokumentumok és referencia weboldalak

- [MINDEN ÖTÖDIK, az Európa Tanács kampánya a gyermekek elleni szexuális erőszak megállítására](#)
- [Az Európa Tanács Egyezménye a gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolás és a szexuális bántalmazás ellen](#)
- [Az Európa Tanács Gyermejjogi stratégiája 2012-2015](#)
- [Az Európa Tanácsnak az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezménye](#)
- [A Kiberbűnözésről szóló egyezmény](#)
- [Európai egyezmény a gyermekek jogainak gyakorlásáról](#)
- [Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának iránymutatása a gyermekbarát igazságszolgáltatásról](#)
- [Ajánlás a 18 év alatti gyermekek és fiatalok részvételéről](#)
- [Fedezd fel a gyermekek jogait!](#)
- [Emeld fel a kezed, ha kezet emelnek rád!](#)
- [Vad erdők a világhálón](#)

A becslések szerint Európában minden ötödik gyermek szexuális erőszak áldozatává válik valamilyen formában, mint például vérfertőzés, pornográfia, prostitúció, emberkereskedelem, korrupció, internetes ajánlattétel, szexuális kizsákmányolás vagy szexuális bántalmazás. Figyelembe véve a probléma nagyságát, 2010-ben az Európa Tanács elindította a MINDEN ÖTÖDIK kampányt azzal a céllal, hogy felhívja a - gyermekek, szülők és a gyermekekkel kapcsolatba kerülők figyelmét -, és előmozdítsa az Európa Tanács Lanzarote-i Egyezményének aláírását a gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolás és a szexuális bántalmazás ellen – az Európa Tanács 47 tagállama között és a tagállamok körén túl is.

A helyi és regionális hatóságok a kormányokkal együtt felelősek azért, hogy védjék és megismertessék emberi jogokat, amik magukban foglalják a területükön élő gyermekek és fiatalok biztonságának és jólétének a védelmét is. A szexuális erőszak és bántalmazás áldozatainak főként helyi szinten tudnak segítséget nyújtani. A bűnmegelőző és figyelemfelkeltő intézkedések is ezen a szinten lehetnek a leghatékonyabbak. A helyi és regionális hatóságok ezért a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszak elleni harc frontvonalában vannak, akcióterveket és stratégiákat kell tehát kidolgozniuk a jövőbeni esetek kezelésére és megelőzésére.

Az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa azért dolgozta ki a Városok és régiók egyezményét a gyermekek elleni szexuális erőszak megállításáról, hogy útmutatást nyújtson a hatóságok számára a szexuális kizsákmányolás és bántalmazás elleni küzdelmükhöz. Az egyezmény felsorolja a helyi és regionális szinten végrehajtandó gyakorlati kezdeményezéseket és hatékony szabályozásokat, amelyek végrehajtásának célja a gyermekbarát szolgáltatások kifejlesztése, a gyermekek védelme és a közösségen belüli szexuális erőszak megelőzésének elősegítése.

congress.oneinfive@coe.int – www.coe.int/congress-oneinfive

www.coe.int

Az 1949-ben létrehozott Európa Tanács politikai szervezetként az egész kontinensre kiterjedően dolgozik a demokrácia és az emberi jogok ügyének előmozdítása érdekében. Emellett közös megoldásokat keres 47 tagállamának társadalmi, kulturális és jogi kihívásaira. Az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa helyi és regionális hatóságokat képvisel és az alulról építkező demokráciát segíti elő. Két kamarája van, a Helyhatóságok Kamarája és a Régiók Kamarája, melyek 318 teljes jogú és 318 helyettes tagot tömörítenek, akik több mint 200 000 európai területi közösséget képviselnek.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE